

TÜRK ORDUSU

ANKARADA CADDEDEN GEÇERKEN PARLIYAN SÜNGÜ VE MIĞFERLERİLE COŞMUŞ BİR DERE HALİNDE İDİ.

Misafirlerimiz Geçit Resmine Büyük Bir Alâka İle Baktılar

Mösyö Venizelos İsmet Paşayı Hararetle Tebrik Etti, İki Başvekil Öpüştüler

Beyazıt meydanında, Halkın önünden geçen askerlerimiz, alkışlar arasında ilerlerken

İstanbulda...

Dün, Cumhuriyet bayramı münasebetile, bütün İstanbul samimi bir sevinç içinde coştı. Halkımız, seneler geçe geçe inkılabın manasına daha fazla nüfuz etmiş gibi Cumhuriyet bayramına büyük bir alâka göstermişti.

Bütün şehir bayraklarla donanmıştı. Taksimden Beyazıt kadar, kaldırımlar, yer yer halk kütleleriyle dolu idi ve bütün gözler, caddelerden geçen kışta, mektepleri ve cemiyetleri dikkatle ve iftiharla seyrediyorlardı. Halk, sık, sık, geçit resmini hararetle alkışladı.

Taksimde, abidenin etrafını büyük bir kalabalık çevirmişti, halk abidenin etrafına, kendi vücudile canlı bir çelenk örmüştü ve merasimi alkışlıyordu.

Resmî tebrik rasimesi vilâyette sabah saat onda başladı, birçok zevat vali Beyi tebrik ettiler.

Saat on bir buçukta da Beyazıtta geçit resmine başlandı. Yunan Elli kruvazörü kumandanı da geçit resminde hazır bulunuyordu. Piyade, sü-

Devamı 2 inci sayıfada

İzmir Müstacelen Yardım Lâzım

Cami Köşelerinde Aç Kalan Vatandaşlar Var

Bu Dakikaya Kadar Ölenlerin Miktarı (101) i Bulmuştur...

İzmir, 28 (H. M.) — Şiddetli bir kasırga çıktı, evlerin kire nitlerini uçurdu. Sokaklarda bulunanları yerlere düşürdü.

Yağmur Tekrar Başladı..

İzmir, 28 (H.M.) — Yağmur tekrar başladı, şiddetle devam etmektedir. Halk korku için dedir.

[Devamı 3 üncü sayıfamızda]

Ankarada...

Ankara, 29 (H. M.) — Bir haftadanberi trenlerin günde üç defa taşıdığı misafirler Ankarayı bir mahşer haline getirmişti.

Hanlar ve oteller hıncahınç dolu idi.

Her ailenin uzak yakın akrabasından bir misafiri vardı. Sokaklarda, lokanta ve gazinolarda aşınası olduğumuz simalar bu misafir kalabalığı arasında kaybolmuştu.

Herkes Yer Peşinde...

Ve bütün bu kalabalık ta bir haftadanberi, resmi geçidi seyredilemek için bir tribün bileti bulmak beşindeydi.

Abidenin yanından meclis bahçesinin nihayetine kadar iki sıra üzerine vücade getirilmiş olan tribünler daha saat dokuzdan itibaren dolmaya başladı.

Meclis civarı, İstasyon caddesi arka iç sokaklara kadar seyirci kütlesi ile kaplı idi.

Bir tahmine nazaran altmış bin kişi vardı.

Gazi Hazretleri Mecliste

Öğleden sonra saat birde Gazi hazretleri Meclise geldiler. Tebrik resmi başladı. Gazi hazretleri resmi tebriklerden sonra ve süferadan evvel

[Devamı 2 inci sayıfada]

Bugünün Meselelerinden

Millî İrade Bu Mudur?

Yazan: Ağaoglu Ahmet

O.. o.. o...! İntihabat bittil

Onunla beraber bir aydanberi kulaklarımızı delen, kalplerimizi tahriş eden, ruhlarımızı rencide eyliyen gürültüler, patırdılar, isnatlar, iftiralar, hileler, tezvirlere, müdahaleler, zorbalıklar da bir müddet durdu ümidi ile biraz geniş nefes almak, biraz dinlenmek imkânı hasıl oldu!

Netice mükemmeldir: "Behemehal ve her ne bahasına olursa olsun kazanılacak," emri harfi harfine tatbik edildi ve "Cümhuriyet Halk," fırkası mücadeleden yüzde doksan kazanarak muzaffer çıktı!

Şimdi müfettişler, mutemetler, valiler, kaymakamlar, polis ve jandarma bîhakkın iftihar edebilirler. Bütün bunlar adeta yekdiğeri ile rakabet edercesine azim bir fedakârlık ve sityişe lâyık bir feragati nefisle aldıkları emrin ifası yolunda gayret ve himmet gösterdiler !! Hele Bursanın, İzmirin, Adananın, Balıkesirin, İstanbulun muhterem valilerine devleti kurtarmak yolundaki gayret ve himmetlerine mükâfat olmak üzere "bir imtiyaz madalyası," verilmesi hakkında Meclise bir teklif vaki olursa, lehte rey vermeyi şimdiden taahhüt ederim! Fakat acaba fırka arasında hadisetin künhü mahiyetini tetkik ve tahlil edip hüküm verecek kabiliyette bulunanlar bu fahrî gurur duygusuna iştirak edebilecekler mi?

[Devamı 4 üncü sayıfada]

Beşiktaş Belediyesi

Reyiâm neticesinde Beşiktaşta bir belediye tesisi lüzumu hasıl olmuştur.

Maaş Pazara

İkinci teşrin ayı maaşına pazar günü başlanıyor.

Değirmen Hasılatı

— Bu değirmen için kimi "dönüyor," kimi "dönüyor," diyor.

— Değirmenin hasılatına bakmalı: Varsa dönmüştür, yoksa ittiradır.

Son Haberler

Adana'da

120 Metre Uzunluğunda
Bir Bayrak Yapıldı

Adana, 29 (H.M.) — Halk Cumhuriyet bayramını hararetle tesit etti.

Serbes Cumhuriyet fırkasının Adana merkezi bu münasebetle çok muhteşem bir takı zafer yapmış ve 120 metre uzunluğunda bir Türk bayrağı vücuda getirmişti. Bu bayrak geçit resmi esasında 10000 kişinin başı üzerinde taşındı. Halk arkası gelmeyen bir akın halindeydi.

Bugün her Türkün bayramıdır, Serbes fırkada olduğu gibi Halk fırkasında da bayram yapılmaktadır.

Merasim esnasında

MÜESSİF BİR HADİSE ÇIKTI

Adana, 30 (H. M.) — Cumhuriyet için fener alayı yapıldı, belki otuz, kırk bin kişi vardı. Herkes:

— Yaşasın cumhuriyet diye bağırıyordu.

Hiç bir hadise çıkmadı, yalnız bir aralık:

— Yaşasın Serbes fırka, diye bağırarak iki genci polis birinci kısım amirlerinden Niyazi Efendi bir berber dükkânına çağırarak fena muamele yaptı, halk dükkânın önünde birikerek bu muamelenin sebebini sordu.

Niyazi Ef. kızdı, yaklaşanları silâhla tehdit etti.

Bir polis Ef. yaralandı, on bir kiş tevkif edildi. Fakat halk terbiyesini mahafaza etti.

Bu dakika şehrin inzibati asker ile jandarmaya mevdu. Vali ile müddei umumi karakoldadır.

Hadiseye sebebiyet verenin komiser Ef. olduğu anlaşılmıştır.

Bir Amele Otomobil Altında Kaldı

1718 numaralı otomobil Fındıklıdan geçerken amele Yakuba çarpmış, birkaç yerinden ağır surette yaralanmıştır.

Bir Otomobil Kazası

Şoför Rızanın kullandığı 2290 numaralı otomobil Beyoğlunda Okçumusa caddesinden geçerken Arnavut Dimitriye çarpmıştır.

Dimitri başından ve vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Rıza tutulmuş, Sen forj hastanesine kaldırılmıştır.

Dün İki
Harap Ev
Çoktü

Nüfus
Zayiati
Yoktur

Yağmurların tesirile dün Dolapderede sıvacı Dikran ve Amber ismindeki kimselere ait iki harap ev ansızın yıkılmıştır. İnsanca telefata yoktur.

Bir İntihar

Hasköy'de terzi Madam Mazalto oturduğu evin tavanına kendini asarak intihar etmiştir. Sebebi zaruretler.

İstanbulda..

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

vari, topçu, muhabere ve fen kıtaatımız, deniz kuvvetleri, askerî ve sivil mektepler sırasile ve güzel bir intizam içinde yürüyorlardı.

Geçit resminden sonra kıtaat aynı intizam içinde tramvay yolundan Taksime gitti, orada Cumhuriyet abidesine çelenk kondu, konfetiler atıldı ve kıtaat ile mektepler ve halk yerli yerine dağıldı. Akşam üstü yağmura başlayan yağmur, bu neş'eyi biraz kırmıştı.

Madalya Takılmadı...

Öğleden sonra vilâyette 25 konsolosun tebriki kabul edilmiştir. Müteakiben bazı zevata İstiklâl madalyası takılacaktı. Fakat madalyalar hazırlanmadığı için bu merasim yapılamamıştır.

Mektepler Tatil

Mektepler dün merasime iştirak ettikleri için bugün tatildir. Tedrisat cumartesi başlayacaktır.

Borulu Mızık

Burada takdirle kaydetmek lâzımdır ki deniz gedikli küçük zabıt mektebinin dört ay evvel teşkil ettiği borulu mızık pek ziyade nazarı dikkati celbetmiş ve takdir uyandırmıştır.

Yavuzu Ziyaret

Dün de Besiktas önünde yatan Yavuz zihlisini birçok halk ziyaret etmiştir. Geminin iskele tarafındaki kısmı sandallardan geçilemeyecek bir halde idi.

Macar Ve Yunan Başvekilleri
Ankaraya Neden Aynı
Zamanda Geldiler?..

Mösyö Venizelos Sırlara İzahat Veriyor...

Ankara, 29 (H. M.) — Yugoslavyanın (Avala) ajansı muhabiri, Mösyö Venizelos'tan bir mülakat isteyerek Macar Başvekili Kont Betlen ile Ankarada buluşmalarının hususî bir manası olup olmadığını sordu.

Mösyö Venizelos bu suale menfi bir cevap verdi, dedi ki: — Bu tarihte Ankarada bulunmayı Kont Betlen daha evvel kararlaştırmıştı. Kendisine müracaat ederek benim de aynı zamanda Ankarada bulunmamı mahzurlu görüp görmediğini sordum, müsait cevap aldım ve geldim.

Gece Yarısı Tabanca Sesleri...

Dün Gece Bir Kadın Ve
Bir Erkek Vuruldu

Dün gece Bursalı Ahmet, Kabak Cemil ve arkadaşları Beyoğlunda Gülbahçe gazinosuna gitmişler, bir hayli içmişlerdir. Bunlar iyice sarhoş olunce birbirlerine küfürler savurmuş başlanmışlar ve gece yarısına doğru ansızın sokağa fırlamışlardır. Sokakta bir kurşun sağnağı başlamış; devamlı tabanca sesleri halkı epeyce korkutmuş; kaçışmalar olmuştur. Çıkan kurşunlardan Fatma hanım isminde bir kadını, Hulûsi Ef. isminde bir genç yaralanmıştır. Bursalı Ahmedin arkadaşlarından Sabri, Nuri ve Mehmet yakalanmış, Ahmet ve Kabak Cemil kaçmışlardır.

İnhidam

Çıkan Ölülerin Adedi
(5) i Buldu..

Galata'da Mumhane'de yıkılan evin enkazı altındaki ölümler birer birer çıkarılmaktadır. Komiser muavini Hasan Tahsin Beyden sonra sütçü Yaninin, moruk Osmanın, Petronun cesetleri de bulunmuştur.

Daha evvel ölüsü bulunan Sultana dahil olduğu halde bulunan ölümlerin adedi beştir. Belediye yıkılan eve bitişik iki ev ile muhtelif mutfaklarda 15-20 evi tahliye ettirmiştir. Harap evlerin tesbitine devam olunmaktadır.

Bir Memurun
Evi Soyuldu

Kumkapı Nişancasında Rüsumat memuru Hayrettin Beyin evinden (700) lira, iki beşi bir yerde, iki altın küpe ve yüzük çalınmıştır.

Dostunu Yaraladı

Uygunsuz kadınlardan Safiye, dostu Hasan tarafından bir kavga neticesinde ağır surette yaralanmıştır.

Kıral Boris

Bu Sabah Kıraliçe İle
Limanımızdan Geçti

İtalyada prenses Ciyovanna ile izdivaç merasimi yapılan Bulgar kralı Boris bu sabaha karşı Çar Ferdinand vapur ile Kıraliçe ile birlikte limanımızdan geçmiş, Bulgaristana gitmiştir.

İki sukut

Necat vapuru tayfalarından Rizeli Mustafa vapurun anbarına düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

★ Eminönünde, Rekabet terzihanesinde çalışan Nesim Ef. pencereye bayrak asarken sokağa düşmüş, o da ağır surette yaralanmıştır.

Rolünü Yaparken Arkadaşını Yaraladı

Balatta Milli sinema tiyatrosunda katil rolünü oynayan Hasan B. rol icabı bıçağını diğer Hasan Efendiye dayamış ve yaralanmıştır.

Bu Sabah
Bir Ceset
Bulundu..

Cinayet Mi
İntihar Mı,
Belli Değil

Bu sabah Unkapanı köprüsünün yanında Harbiye mektebini henüz bitirmiş ihtiyat zabiterimizden Nizamettin bey isminde bir gencin cesedi bulunmuştur. Zabita bu ölüm vak'asının cinayet veya intihar neticesi olduğunu tayin edemediğinden ceset Morga naklolunmuştur.

Ankarada..

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Mösyö Venizelosu, müteakiben de Kont Betleni huzurlarına kabul ettiler.

Geçit Resmi Başlıyor

Saat ikide geçit resmi başladı, evvelâ muhtelif sınıflara mensup kit'lerden mürekkep tam bir fırka, sonra jandarma daha sonra da izciler geçti.

Bu, o derece mükemmeldi ki dünyada daha mükemmelinin mevcut olmasına imkân tasavvur edilemezdi. Ve her Türkün kalbi gururla doluyordu.

Tayyare Filomuz

Geçit resmi esnasında tayyare filolarımızdan biri de meclis binasının sakafına sürüncel derecede alçaktan uçarak Tayyare cemiyetine yarım davetini taşıyan kâğıtlar atıyordu.

Filomuzun bilhassa saf halinde akın hücumları yapan manevraları harikulâde güzeldi.

Havada Ve Yerde..

Seyirciler şaşırılmışlardı. Gözleri önünde bir sinema şeridi gibi çevrilen muhteşem manzaraya mı, yoksa hava da allı beyazlı işaretleri görünen tayyarelerimize mi bakacaklardı.

Tribünün önünden geçen askerimiz parlak süngü ve miğferleri ile coşan bir dere halindeydi.

Misafirlerimiz Balkonda.

Misafirlerimiz Mösyö Venizelos ile kont Betlen ve arkadaşları geçit resmi ile fevkalâde alakadar oldular. Arasıra yanlarında duran Hariciye

Günün Tarihi

Macar Başvekili
İsmet Pş. dan Çok Samimî
Bir Kabul Gördü

Başvekil İsmet Paşa Macar Başvekili Kont Betlen gerefine bir ziyafet verdi. Ve bu ziyafette iki kardeş milletin münasebetleri hakkında his ve heyecan ile dolu bir nutuk söyledi. Dedi ki:

"Türk milleti bugün şahsımızda yalnız kendisi ile en sıkı dostluk ve teşriki mesal münasebatı idame ettirmiş bir hükümetin reisini değil, bize daima derin bir merbutiyet ve hudutsuz bir itimat telkin eden bir milletin münasebatını karşılamaktadır. Sevencimiz zati aliniz ve bizi bu akşam huzurlarile gerefendiren muhterem Yunan Başvekili Hazretlerini ve onun çok mümtaz şerisi mesaisi M. Mihalakopolosu Ankarada birleştirme me'sut bir hadise ile kat'iyet bulmasıdır. Sağlam bir vahdet içinde kaynaşan ve derin izli bir medeniyet içinde sallanan asallarına kadar çıkmaksızın Türk ruhu ile Macar ruhu arasında bariz bir müşabehet tesbiti kolaydır. Bu benzeş o kadar barizdir ki, din farkına ve mümeyyiz mahiyetleri bir olmakla beraber lisan farkına rağmen damarlarımızda aynı kan dolaşmış ve kan kardeşlerini kendilerine intihap ettikleri ayrı varlıklar arasında aynı kahrmanlık emelleri yaşamıştır.

Eğer bugün bu velât ve feyyas menbaa kadar çalıyorlarsam, eğer bu müşterek maziye ve bu müvazî mevcudiyeti istihpat ediyorsam, bu akşam en büyük sevinçle tes'it ettiğimiz Türk ve Macar dostluğunun her şeyden evvel aynı kahrman ırkın iki kolunun bu hakiki kardeş merbutiyeti ile çerçevesini söylemek içindir.."

Başvekil bundan sonra bugünün hakikatlerine temas etti. Balkanlara doğru eğilen kardeş Macarlar, Asyaya kadar ilerleyen Türklerin lâkayt kalımlarını söyledi. Ve müşterek menfaatlerin iki milleti hulule yekdiğerine bağlayacağını ilâve etti.

Macar Başvekili
Cevap Verdi

İsmet paşanın bu nutkuna Macar başvekilii aynı temennileri tekrar ederek cevap verdi ve:

— Türk - Macar dostluğu beynelmîlî siyasette de ezeli bir müvazene amil teşkil edecektir. Ve:

"—Büyük milli kahrman reisicumhur Mustafa Kemal Paşa kazretleri gerefine içerin " cümlesi ile nutkunu bitirdi.

vekilî Tefvik Rüstü Beye bir sual soruyorlar, izahat alıyorlar, ve daima pür dikkat askerimize bakıyorlardı.

Geçit Resminden Sonra
Geçit resminden sonra saat üç buçukta Gazi Hz. misafirlerimizin ellerini sıkarak ayrıldılar.

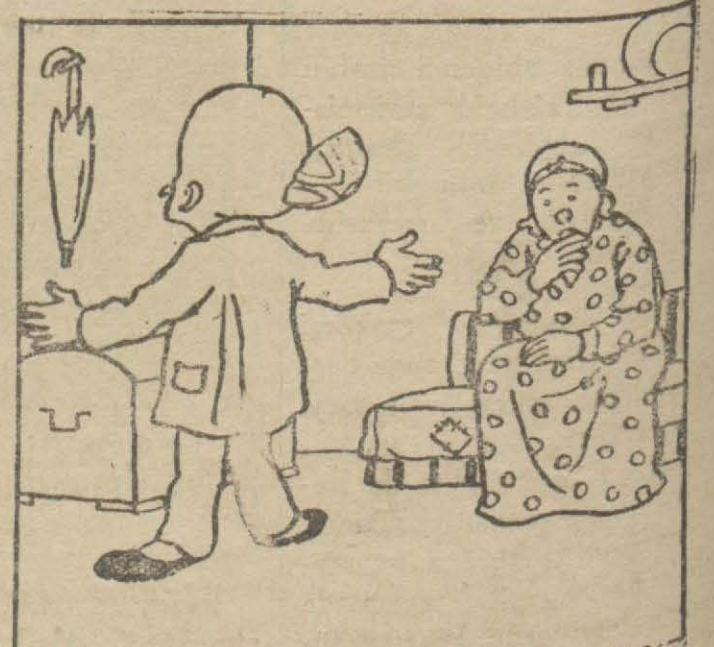
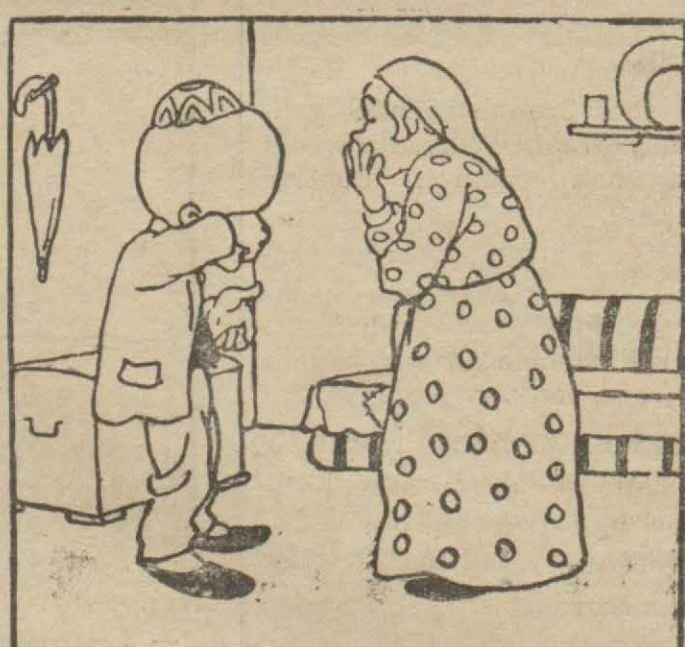
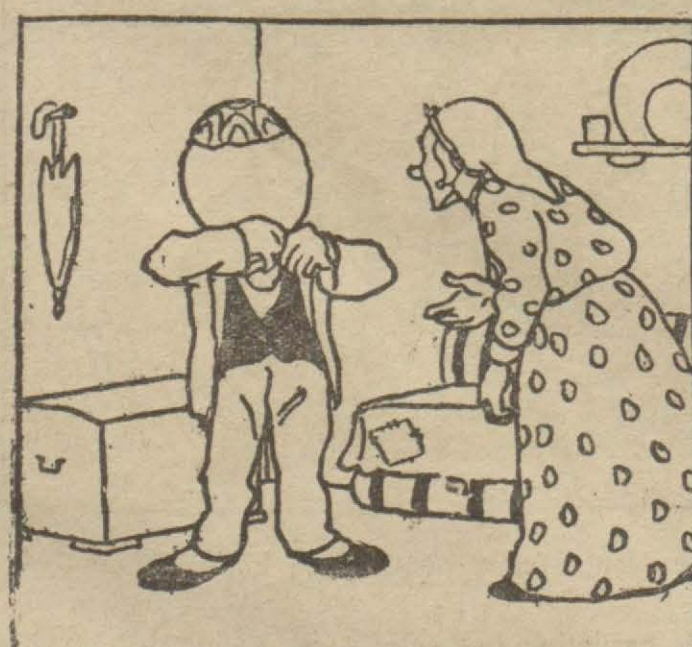
Başvekiller Öpüştüler
İsmet Paşa ile Mösyö Venizelos öpüşerek birkaç kelime konuştular. Takdir ve teşekkür kelimeleri teati edildi.

Gece Balo Vardı

Gece Türkocağında Cumhuriyet balosu verilecektir. 2500 kişi davetlidir. Baloda Gazi Hz. de bulunacaklardır

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve İzmir Felâketi

1: Annesi — Oğlum, Paşan, ne ağlıyorsun?

2: Hasan Bey — İzmirli kardeşlerimizin başına gelen felâkete ağlıyorum.

3: Hasan Bey — Biz de fakiriz ama şurada fazla gılte, yorgan, çamaşır... Ne bulursan topla!

4: Hasan Bey — İzmirde imdat heyetine gönderelim! Dün İzmirli eller basmıştı, bugün de seller bastı. Zavah güzel İzmir!

Hergün

Ecnebi
Mekteplerin
Zararları

M. ZEKERİYA

Geçende dostlarımdan biri benden çocuğu için bir mektep tavsiye etmemi istedi. Sekiz yaşında erkek bir çocuğu vardı. Mektebe yeni verecekti. Türk mekteplerine itimadı yoktu. Fransız mektebine vermeyi düşünüyordu.

—Ecnebi mektebe vermeyiniz de, nereye verirsiniz, veriniz dedim. Dostum bu kat'i sözüme hayret etti, kendisine şu izahı vermeye mecbur oldum.

Ecnebi mekteplerde okuyan çocuklar mütereddi olurlar. Bunun sebepleri basittir. Ecnebi mekteplerde çocuğa ailesini sevdirmezler; memleketini sevdirmezler; tarihini sevdirmezler; muhitini sevdirmezler.

Çocuk ailesine, memleketine, tarihine ve muhitine yabancı bir âlemde büyür, yabancı telkinler altında yetişir.

Çocuk mektepten çıktığı zaman muhitine, muhitinin mukaddesatına karşı lâkayt olur. Ailesini, memleketini, muhitini beğenmez olur. Bu beğenmediği muhit ve âlemde yaşamak onu bedbin ve mütereddi yapar.

Ecnebi mekteplerde tahsil de çok geridir. Memleketimizde bulunan ecnebi mekteplerdeki hocaların hiçbiri asri terbiye usullerini bilmez. Hele Fransız mektepleri tahsil ve terbiye noktasından birer müstehashedir. Çocuğu bu mekteplerden birine vermekle bir kiliseye vermek arasında fark yoktur. Papas mekteplerinin füsunlu havası çocuğu ruhan öldürür. Amerikan mektepleri ise cahil ve mütereddi yapar.

Memleketin yetiştirdiği büyük adamların hayatını tetkik ediniz. Bunların içinde ecnebi mekteplerinden çıkmış kaç kişiye rast gelirsiniz? Ediplerimiz, alimlerimiz, askerlerimiz hükümet ricalimiz arasında ecnebi mektebi mezunu kaç kişi gösterebilir siniz?

Ecnebi mektep mezunları nihayet bankalarda, ticaretanelerde kâtiplik ve muhasiplik etmiye mahkûm olmuşlardır. Ondandır yukarı çıkana pek nadiren tesadüf edebilirsiniz.

Yunanistan ecnebi mekteplerinin bu feci tesirini gördüğünü içindir ki bu sere çocukların ecnebi mekteplerine gitmelerini menetti.

Türk mektebi ne kadar geri, ne kadar iptidai olursa olsun bu memleketin mektepleri, ve bu memleketin adamını yetiştirir.

Çocukların adam olmasını istiyorsanız, onu Türk mektebine veriniz.

S. Fırka

Muğlada Teşkilâtını İkmal Etti

İzmir, 29 (H. M.) — Müştak Lâtfü B. Serbes fırkanın Muğla teşkilâtını yaparak avdet etmiştir.

Son Postanın Resimli Makalesi * Hayatımızı Nasıl Uzatabiliriz?

1 — Hayatımızı uzatmak ve zenginleştirmek bizim elimizdedir. Yalnız mukadder olan hayatımızı yaşamak, yaşamak değildir. Meselâ okumak hayatı uzatan bir şeydir.

2 — Biz tarihi okumak suretile on bin sene evvelki insanlara kadar bütün mazide yaşayabiliriz.

3 — Okumak sayesinde istikbal görebiliriz. Bu suretle kitap, hayatımızı senelerin içine sıkıştırılmaktan kurtaran bir ilimdir. Okuyanlar yalnız hayvanlar gibi kısa ve manasız yaşamaya mahkûmdurlar.

BUGÜNÜN TELGRAF HABERLERİ

İzmir Felâketzedelerine Müstacelen Yardım Edilmelidir..

Cami Köşelerinde Aç Kalan Vatandaşlar Var

Bu Dakikaya Kadar Ölenlerin Miktarı (101) i Bulmuştur ...

İzmir, 28 (H. M.) — Yağmur ara sıra sağnak halini almaktadır.

Yağmur Nihayet Kesildi
İzmir, 29 (H.M.) — Yağmur iki saat sonra dindi güneş açtı, fakat şehir büyük bir göl halindedir.

Matem Listesi Büyüyor
İzmir, 29 (H. M.) — Bu gece sellerden 34 ev ile dükkân yıkıldı, yeniden 8 ceset çıkarıldı.

İzmir, 28 (H. M.) — Bugün yağın yağmurdan Karşıyakada Zafer sokağında 6 ev yıkılmış 8 kişi ankaş altında kalmıştır.

İzmir, 28 (H. M.) — Taşan dere ve çaylardan mütemadiyen ceset çıkarılmaktadır. Bugün Hilâl mntakasında 18 daha ceset çıkarılmıştır.

İzmir, 28 (H.M.) — Son 12 saat zarfında İzmirde yenden 116 ev yıkıldı, zayıyatın yekünü da 97 yi buldu.

Ölenler arasında bahriye yüzbaşısı Bahattin Beyin zevcesi Nevreside ve kızı Kadriye ve İhsan Hanımlar da vardır.

(Tepecik) de bir evde (16) kişi boğulmuştur. Bu zayıyatın haricinde, nefsi İzmirde (194) kişinin hayat ve mematından haber yoktur.

Ameleler gece gündüz çalışarak enkaz altından ceset çıkarmaktadırlar.

(101) Ölü Karşısındayız..

İzmir, 28 (H. M.) — Bu dakikaya kadar çıkan cesetlerin adedi 101 e balığ olmuştur.

Bir Polis Efendinin Kahramanlığı

İzmir, 29 (H. M.) — Karantinada polis mürettebatından Kemal Efendi selir arasında boğulmak üzere olan bir ihtiyarı kurtarıırken Reşadiye köprüsü yıkılmış ve Polis Eefendi enkaz altında kalarak ağır surette yaralanmıştır.

İzmir Yardım Bekliyor

İzmir, 28 (H.M.) — Belediye nin yardımı birdenbire sönü verdi. Ve felâkete uğriyan halk dün geceyi aç geçirdi. Bunu söyledikleri zaman inanamadım.

Camileri ve otelleri birer birer gözdüm. Maalesef söyleyenlerden daha feci bir sah-

ne ile karşılaştım. Biçareler:

— 48 saattenberi açız, yardım bekliyoruz, hükûmete vaziyeti bildiriniz, diye feryat ediyorlardı.

İzmir gazeteleri fecaati yalnızca halk çok müteessir oldu ve derhal kendiliğinden yardıma koştı. Belediyenin de aklı başına geldi, ekme ve mum toplattı. Otomobil ile semt semt dağıtmaya başladı.

Buna rağmen bu dakikada saatlerce seller altında kalmış olan felâketzedelere iltid kaşık sıcak çorba verecek bir müessese mevcut değildir.

Vakıa Hilâliahmer çalışıyor, fakat yalnız başına ne yapabilir, bunu siz takdir ediniz.

İmdat Heyeti Teşekkül Etti

İzmir, 28 (H. M.) — Serbes fırka bir muavenet ocağı vücade getirdi. Bu ocakta 16 doktordan mürekkep bir imdat heyeti teşekkül etti. Bu heyet bizzat Ekrem Hayri Beyin riyaseti altında olarak

felâkete uğriyan mntakaları gezdi, evlerde yaralıları tedavi etti. İlaçlarını fırka vasıtasile yaptırarak meccanen dağıttı.

İzmir, 28 (H.M.) — Serbes fırka merkezi, umumi riyasete telgraf çekerek İzmir felâketzedelerine yardımını genişletmesi için tahsisat istedi.

Belediyede İctima Edildi

İzmir, 28 (H. M.) — Bugün belediyede valinin riyaseti altında felâketzedelere ne tarzda yardım edilebileceğini tesbit için mühim bir içtima aktedildi.

Hükûmetten Yardım Geldi..

İzmir, 28 (H. M.) — Şimdi Başvekil İsmet paşadan vilâyete bir telgraf geldi. Başvekil bu telgrafında hükûmetin yardım edeceğini söylemekte ve ilk tedbirler için vilâyete salâhiyet vermektedir.

Sokakların Temizlenmesine Başlandı

İzmir, 29 (H. M.) — Beledi-

ye çamur deryası haline gelen caddelerin temizletilmesini bir ecnebi müteahhide ihale etti.

Zararın Miktarı Azımdır
İzmir, 28 (H.M.) — Seylâp esnasında Gümrüğü su bastığından ibracat eşyası tamamen ıslandı zarar yarım milyon liradır.

İzmir, 28 (H. M.) — Yapılan takribi bir listeye nazaran son seylâp hadisesinde Kasaba demiryolları hattının uğradığı zarar (1,700,000) Aydın kumpanyasının gördüğü zarar ise (900,000) liradır. İzmirin umumi zararı da (9) milyon lira tahmin edilmektedir.

Mülhakatta Vaziyet Nasıl

İzmir, 28 (H. M.) — Vali mülhakata müracaat ederek malumat istemişti. Gelen cevaplardan anlaşılıyor ki, mülhakatta insan zayıyatı pek azdır.

İzmir, 28 (H.M.) — Muradiye köyü su altından kurtulamadı, halk yüksek dağlara çıkmıştır. Manisa valisi hadise mahalline gitmiştir, köylüyü Manisaya getirecektir.

İzmir, 28 (H.M.) — Foçada şiddetli yağmur yağmaktadır. Şimdi gelen bir habere nazaran (7) ev yıkılmıştır.

Son Dakika...

İzmirde Dün De Yağmur Yağdı

İzmir, 29 — (Öğleden sonra saat dörtte) yağmur şiddetle devam etmekte, yıldırım düşmektedir. Işıklarda Arnavut (Veysi) Efendi bu yıldırımlardan birinin tesiri ile kömür haline gelmiştir.

Hastane Lüzumu

(300) Yatağa Daha İhtiyaç Var

İstanbuldaki hastaneler ihtiyaca kifayet etmemektedir. Belediye bu sene meclise (300) yataklı bir hastane açılması hakkında bir teklif yapacaktır.

Gömülen Ölü Çocuk

Beşiktaşta Sinanpaşa camii arkasındaki mezarlığa bir kadın bir paket içinde bir çocuk ölüsü gömerken Nigar atlı bir kız görmüş ve polise haber vermiştir. Paketin içinde bir beş aylık bir ceset çıkmıştır. Kadının eşkali zaptedilmiştir ve aranmaktadır.

Sözün Kısası

Uşakları
Müdafaa
Ediyorum.

Ötedenberi, bizde ve bütün dünyada, mürâi ve dalkavuk insanları uşaklara teşbih etmek âdet olmuştur; dalkavuklara muharrir de, şair de, halk ta uşak diyip çıkar.

Ben bu teşbihte, zavallı uşaklara, (hakiki uşaklara) karşı bir hakaret gizlendiğine kaniim. Uşakla dalkavuk arasında ne münasebet var?

Dalkavuk denene adam, hoşuna gitmiye çalıştığı efendisini ulu orta meteder, durur; buna karşı istediği şey, çalışmadan para kazanmaktır. Ya bir ajans baş muharrirliği, ya bir idare meclisi azalığı, ya bir mutemetlik kapar, işini uydurur, ayaklarını uzatır, gecelelerini barlarda, gündüzlerini yataktaki geçirir, çalışmadan rahat yaşar.

Zavallı uşak öyle mi ya? Sabahleyin bütün insanlardan evvel yataktan kalkar ve geceleyin bütün insanlardan sonra yatar; ve bu müddet zarfında, verilen her emre itaat mecburiyetile, çalışır, didinir, uğraşır, durur.

Uşakların kazandıkları para, tam alın teriledir. Bu mükâfata uşaklar kadar hak kazanan say erbabı pek azdır. Halbuki dalkavukların kazandıkları para, efendilerinin hoşuna gidecek birkaç parlak söz söylemiş olmaktan ibarettir. Biri hakikile çalışın ve öbürü yangıllı oturan bu iki adam arasında ne münasebet var?

Diyeceksiniz ki, bunların ikisi de emir kuludur; fakat bundan ne çıkar? Nice emir kullar vardır ki, ne dalkavuk ne de uşaktırlar: Bütün memurlar, hatta vazifesinden ve vicdanından emir alan bütün namuslu insanlar birer emir kuludurlar. Uşaklar da, vazifelerinin hududu dahilinde emir almıyorlar mı?

Dalkavuklara uşak denmesini protesto ederim. Uşaklık namuslu bir meslektir. Başka bir münasip teşbih bulamam ve uşakların haysiyetine, bilerek, bilmiyerek tecavüz etmiyelim.

Manisada

Belediye İntihabı Feshedildi

İzmir, 29 (H. M.) — Manisa belediye intihabı feshedildi. Mulkiye müfettişi Talât bey tahkikata başladı.

İsmet Paşa

Galatasaray Kulübüne Şu Telgrafi Göndermiştir

Sal akşamı Selâniğe hareket eden (Aris) takımına verilen ziyafet ve sporcularımızın gösterdikleri misafirperverlikten dolayı Başvekil İsmet paşa Galatasaray kulübüne şöyle bir telgraf göndermiştir:

"Misafirlerinizle güzel oyununuzun haberini aldım. Genç sporcularımızın misafirlerine karşı gösterdikleri ciltlilen münasebetlerini takdirle takip ediyorum.."

Başvekil
İsmet

İster İnan, İster İnanma!

Karilerimizden biri bize bir mektup gönderiyor. Bu mektupta, müskirat inhisarının insanı mest eden garip işleri sayılıp döktülüyor. Biz bu işlerin hepsinden bahsetmiyeceğiz. Mühimlerini daha sonraya bırakarak bu mektuptan birkaç satır okuyalım:

"İstanbul müdürlüğü Kabataş ambarı üzerine naklediliyor. Fakat masa ve sandalyalar, umumi müdür Asım Beyin zevkine uygun değil. Ne yaparsa beğenirsiniz? Bir emir! Otuz bin lira verececek ve yeni sandalya alınacak!

İstanbul müskirat müdürü Süleyman B., Dünyu umumiyeye zamânında alan İmâkât müdürü, bugün beş yüz lira maaş alıyor.."

Bu tasarruf mücadelesi günlerinde, müskirat inhisarı kadrosuna ve muamelâtına şöyle bir nazar attıktan sonra tasarruf ve iktisada riayet olunduğuna, ey karî, sen de:

İster İnan, İster İnanma!

yüz lira almaya başladı. Fakat Süleyman B., kendi kendisine bu maaşı çok gördü: "Bana bu kadar aylık vermek günahıdır," dedi. Mesele nasıl ballolundu, biliyor musunuz? Süleyman Beyi müdür muavinini yaptılar ve maaşını iki yüz liraya indirdiler. Müdürlüğe de dört yüz lira ile başka bir zat getirdiler.

Yine Dünyu umumiyeye zamanında yetmiş lira alan İmâkât müdürü, bugün beş yüz lira maaş alıyor.."

Bu tasarruf mücadelesi günlerinde, müskirat inhisarı kadrosuna ve muamelâtına şöyle bir nazar attıktan sonra tasarruf ve iktisada riayet olunduğuna, ey karî, sen de:

İster İnan, İster İnanma!

Bugünün Meselelerinden

MİLLÎ İRADE
BU MUDUR?

[Baş tarafı 1 nci sayfada]

Filhakika fırka kahhar bir zafer kazanmıştır ve Fransızların kavlince "İyi biten her şey iyidir!,"

Fakat hakikatte bu zafer fırkanın mıdır?

İşte bu sual fırkaya mensup tetkik ve tahlil istidadını haiz zevatı pek te müsterih etmese gerektir.

Zira siyasi zafer denilen şey iki fırkanın karşı karşıya gelerek serbes ve üçüncü taraftan müdahale vaki olmaksızın icra ettikleri fikir, itimat ve program mücadelesinin neticesinde ihraz olunan neticeye denilir!

Bu, Böyle Mi Oldu?

Bir aydanberi gazete sayfaları burada polisin ve jandarmanın, orada valinin ve kaymakamın müdahalelerinden, halkla aralarında çıkan münakaşa ve tesadümlerden, tevkiflerden, yaralılarından ve sair bu gibi ahvalden bâhis haberler ile doluyorlardı.

Ve garibi şudur ki binlerce vaki olan bu hadiselerde jandarmayı, polisi valileri ve kaymakamları hep Serbes fırka ile karşı karşıya görüyoruz.

Beş yüz otuz intihap dairelerinden hiç olmazsa birisinde, - tek birisinde - bunları Halk fırkasına karşı görseydik ne olurdu? Ne olurdu, kıyamet mi kopardı? Hiç olmazsa zahiri kurtarmak için böyle yapılsaydı!

Hayır! Hayır! Vazife bunları başka tarafa çağırıyordu ve bu vazife o kadar mukaddes, o kadar yüksek ve mübarekti ki bir tek dakika, bir tek yerde teğafülü caiz olamazdı! "Behemehal ve her ne bahasına olursa," emri o kadar kat'i ve âlemşümül idi ki her türlü istisna fikri ta evvelden bertaraf edilmişti!

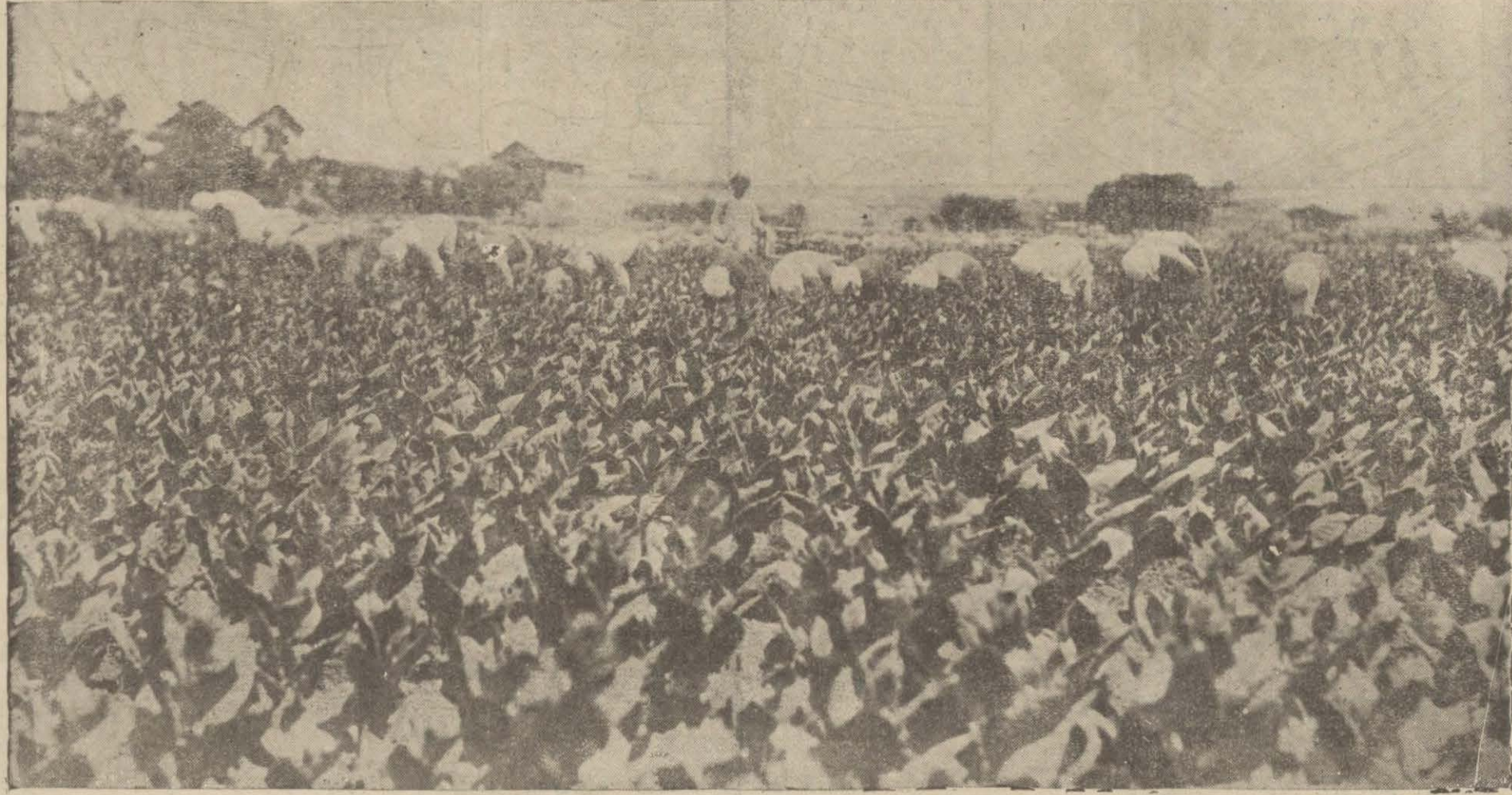
Zaten bunun böyle olması mukadderdi, lâbüt ve naçardı; zira ikinci fırka teşekkül eder etmez meydana bir nazariye çıktı:

Bu nazariyeye göre "Serbes fırka," teşekkül eder etmez Türkiye halkı derhal ikiye ayrılmış bulundu.

Halk fırkası tarafına gidenlerin kâffesi yüksek terbiyeli, kanunperver, devlet ve hükümetin ne olduğunu anlayan, sokak gürültülerinden hoşlanmayan, devlet kuvvetlerine itaati benimsiyen, rabitalı, cümhuriyete, cümhuriyetin bütün şartlarına riayet eden efendi ve centilmen öz Türklerdir!!

Serbes fırka tarafına geçenler ise hep baldırı çıplaklardan, ipsiz, soysuz sokak süprütülerinden, yankesicilerden, serserilerden, ve yahut saltanat ve hilâfet arkasında koşan, fesin ve Arap hurufatının avdetini arzu eden, devlet ve milletle hiçbir alâka ve münasebetleri olmayan, tali ve saadetlerini sokak gürültülerinde, meydan iğtişalarında arıyan bir takım yeşil bayraklı ve gök sarıklı sergüzeştçü halitadan ibarettir.

Halkın bu suretle ayrıldığı-

TÜTÜN İNHİSAR İDARESİ
BABİL KULESİ GİBİDİR

Şu manzara, memleketin tabii menbalarından daha ne kadar fazla istifade edebileceğimizi göstermiyor mu? Fakat, ah şu zihniyetimizi bir değiştirebilsek...

Tütün inhisarı devlet varidatının sekizde, onda birini teşkil eder ve bu iş bir san'at ve ihtisas işidir. Aynı zamanda da bir hesap ve maliye işi. Eğer, bu faaliyet şubesine azami ehemmiyet verilecek olursa varidatın bir misli daha artması ihtimal dahilindedir.

Bu kadar mühim olan bir işi idare eden kimselerin tütün işlerinde mütehasıs, zirai ve mali devlet siyasetine vâkıf olmaları iktiza eder. Halbuki Tütün inhisar idaresi, bugünkü şekliyle insanda hayret uyandıran bir yerdir. Devletçilik siyasetinde bu şekil hareketler ki yolların en çıkmazdır.

★

Tütün inhisarında evvelce bir idare heyeti vardı. İçlerin-

de, mahdut ta olsa, birkaç mütehasıs bulunuyordu.

Bu idare heyeti kaldırıldı, yerine murakıplar heyeti kondu. Bu heyetin ekser azası da işten anlamaz olmak şartı ile.

Şimdi bu zevat, idare işlerini badelicra murakabe edecekler. Emrivakiler yapıldıktan, işler görüldükten sonra murakabe heyetinin verebileceği raporlarla ne netice elde edileceğini erbabi insafın takdirine bırakmak daha doğru olur.

Ayrıca bu idarenin bir de teftiş heyeti vardır. Fakat bunun ekseri azası da arızı olarak ve insan terfih etmek için bu vazifelere getirilmişlerdir. Çekirdekten yetişmiş, işten anlar bir tütüncünün yapacağı işi bu heyet

nasil murakabe eder? Kaldı ki bu zevattan birinin verdiği rapor, bazen bir memurun istikbal ve mukadderatı üzerinde de müessir olabilir. Adeta devşirme usulile erkânı memurini teşekkül etmiş olan tütün inhisar idaresinden ne bekliyebiliriz.

Bu zevatın içinde öyleleri vardır ki ya idarî bir memuriyetten infisal etmiş, yahut herhangi bir faaliyet şubesinden tekaüde sevk edilmişlerdir. Bu zat işe yarar insanlar idi iseler niçin eski vazifelerinde ipka edilmişlerdir? Değil iseler tütün inhisar idaresinin işlerini bozmak için mi buraya memur olunmuşlardır?

Bize kalırsa, bugünkü şekli ile idare, adama iş bulmak siyasetinin tatbik gördüğü geniş, amma pek geniş bir sa-

hadır. Bundan dolayı da memur kadrosu hiçbir zaman sabit değildir. Hatta bir sene zarfında memurlara verilecek maaşın kat'i miktarını bile tesbit etmek mümkün olamıyor.

Eski Cemiyeti rüsumiye, filân gidi insan kayırma yarayan bu idare, binbir devlet hizmetinden çıkıp ta kayırması icap eden insanlarla dolu bir Babil kulesini andırıyor. Bu kayırma hastalığından ne zaman kurtulacağız? Bunu ancak Cenâbıhak bilir!

[Yazılarımızdan şu veya bu şahsa karşı herhangi bir tarzı manası çıkarmak doğru değildir. Bu ve bu gibi idarelerde çalışan zevat arasında çok kıymetli kimseler bulunabilir. Bizim itirazımız, munhasıran şekle, zemin ve zaman illetine müptelâ kimselerle hak kazanmış kimseleri hatıra feda edenlerin zihniyetine matuttur.]

Bu öyle bir hakikattir ki hiçbir safsata ve hiçbir kelime kalabalığı ile setrolunamaz.

Bu hakikatin telkin ettiği endişe ile olacaktır ki devleti kurtarmak azmi ile hareket eden gayretkeşlerin sergerdesi olan muhterem "Milliyet", gazetesinin muhterem sermu-harriri Mahmut beyefendi makalelerinin birisinde "Samsun", da Serbes fırkanın kazandığını "intihabatın kanunı ve serbes bir tarzda," cereyan etmiş olduğuna ve binaenaleyh iddia olunan müdahale ve maniaların vaki olmadığına bir delil olmak üzere gösteriyordu!

Makaleyi okuyan bezleği ricalimizden birisi derhal: "Evet! Samsunda vali intihabata müdahale etmemiştir. Fakat bakalım başına neler gelecek?!", demiştir.

Bütün Türkiye'de herçibadabat ve her emre rağmen kanuna riayet lüzumunu iltizam eden vali ve kaymakam bulunmamış olsaydı ağlamak ve herşeyden ümidi kesmek lüzum gelirdi.

Bereket versin ki o hale gelmedik!

Fakat muhterem Mahmut Bey makalesini dercettiği gazetesinin sahifelerine göz gezdirmiyor muydu? Her sütununda burada jandarmanın,

orada polisin, ta ötede valinin ve kaymakamın müdahalelerinden bahsolutduğunu görmüyor muydu?

Polisin, jandarmanın, valinin ve kaymakamın intihap sandıkları başında ne işleri vardı, oralarda ne gezerlerdi? Bu, nerede görülmüştür?

Ah! Biliyorum, cevap hazır: Serserilere, baldırı çıplaklara, vesaireye karşı devleti kurtarmak lâzımdı!

Demek ki Teşkilât Esasiye kanunumuzda devlet arasında bir tezat, bir ihtilâf vardır.

Zira Teşkilât Esasiye kanunumuz Serbes fırkaya akın etmiş olan bu devlet düşmanlarına intihap hakkı vermiştir, intihap hakkını serbes icrası ise devleti tehlikeye sokuyor! devletin selâmeti namına her şeyden evvel bu ihtilâfı, bu tezatları kaldırmak lâzımdır. Bunun da yegâne çaresi Serbes fırkayı teşkil eden devlet düşmanlarından intihap hakkını-müstahak olmadıkları için almak ve bu hakkı devletin koruyan Halk fırkası mütehiplerine gene müstahak oldukları için hasretmektir!!

Böyle bir teşebbüsün ar ve önünde iki kat olurum!

Fakat hem hak vermek ve hem de esirgemek. İşte asıl teşevvüşü mucip olan ve anlaşılamiyan şey!

Agaoğlu Ahmet

Romanlardaki Gibi..

ER GEÇ HAK
YERİNİ BULUR

Afyon — Burada, en kuvvetli hayallerin bile doğuramayacağı garip bir hadise olmuştur. Vak'a şudur:

Bundan dokuz sene evvel bir adam karısından ayrılmak ve hoşuna giden diğer bir kadınla evlenmek sevdasına düşmüş, bir sebep aramış, bulamamış. Nihayet karısının sandıktan elbisesini almış, bir tarafa saklamış ve boşamak istediği karısını elbiseyi gizlice halasına vermekle itham edip evinden kovmuş.

Aradan zaman geçmiş, erkek ölmüş. Boşanan kadın başka birisile evlenmiş, fakat bu elbise hikâyesinin acısı yüreğinden çıkmamış. Bunu bir gün gelip, eski kocasına mensup bir kimsenin sırtında göreceğini ümit edip durmuş.

Nihayet geçen gün halası ile birlikte çarşıda dolaşırken eski kocasına mensup bir kadının elinde bu elbisenin pazarda satıldığını görmemiş mi? İki kadın derhal feryadı bastırmış ve gelen polise vak'ayı anlatarak hakikati meydana çıkarmışlardır. Polis, elbiseyi hakiki sahibi olan kadına teslim etmiştir.

Üç Tevkif

Kuyucuk'ta Beyannamemi Kimler Asmış?

Kuyucuk, (Hususi) — 17-10-930 Pazar günü Kuyucuk nahiyesi hükümet duvarına [Yeter artık, bu milleti emdiniz, ilh...] serlevhalı bir beyanname asılmıştır. Hükümet tarafından tahkikata devam olunmaktadır. İki kunduracı çocuğu ve ustaları tevkif olunmuştur. Serbes fırka mensuplarından bazılarının ifadesine be müracaat edilmiştir.

HALİT

Aksaray İntihabı Ve
Belediye Riyaseti

Aksaray — Vilâyetimiz belediye intihabı bitmiş, Halk fırkası kazanarak mutemet Hadi B. belediye reisi olmuştur. Neticinen temini için Halk fırkası geceli gündüzlü çalışarak halka birçok yolsuzlukları rey vermeleri çarelerini aradıkları halde, halk reylerini istimal etmemiş, yapılan gayri kanunî şekiller dolayısıyla intihapın çekildiklerini beyanname ile bildirmişlerdir. Sandık ancak sekiz yüz reyyle açılmıştır.

İLHAN

Mevlüt

Henüz yirmi üç yaşında iken ebedi gayubetile aile efradını ve bütün tandıklarını daimi teessürlere garkeden Girit eşrafından Halkalı ziraat mektebi âlisi müderrislerinden meh-hum Bayram zade Mehmet Ali Beyin oğlu, Sanayi ve Maadin bankası memurlarından Galatasaraylı İbrahim Tosun Beyin ruhuna ittihaz edilmeğe üzere yarınki cuma günü cuma na mazından sonra saat birde Babâlide Kapalıfırın karşısında Cezri Kasım camii şerifinde mevlütü zu eden zevatı kiramın teşrifleri rica olunur.

Kari Gözile
Gördüklerimiz

Bir Koyundan Kaç Pösteki Çıkar?

Muhterem efendim,
Ben burada müteahhitlikle meşgulüm. Kanunen kazanç vergisi için beyanname vermiye mecbur olduğum halde beyannameyi kabul etmeyenler istihkak raporlarından kazanç vergisi namile tevkifat icra ettiler. Bilâhare Maliye müfettişi tarafından bu gibi vergiler mükellefin beyanname vermiye mecburdur, denmesiyle alâkadar memurlar müfettiş beyin tazyikinden kurtulmak için 300 lira kazanç vergisiyle beraber kanunî müddeti zarfında beyanname vermediğimden dolayı (300) lira da cezai nakli tahakkuk ettirdiler.

Şimdiye kadar bir koyundan iki pösteki alınmaz kaidesi mevcuttu. Halbuki benden üç pösteki yüzdüler. Buna ben şaşıtm, siz ne dersiniz?

Şebinkarahisar Tönükkapısı
Müteahhit Menzili zade

İbrahim

MAARİF VEKİLİ BU İŞE BAKMALIDIR

Bundan on bir ay evvel Haymana ilçesi nahiyesi muallimi İken nahiye müdürü arkadaşları ile beynimizde cereyan eden ilmi münakaşa neticesi Türklüğü tahkir ettiğim bahanesiyle bilhâzır mütaka müfettişi tarafından tahkik edilerek işten el çekirildim. Gayri kanunî olarak bugüne kadar hâlâ bir netice elde edilemedi. Sefalet içindeyim. Alâkadar makamın nazarı dikkatini celbetmenizi bilhassa rica ederim efendim.

Eskişehir Hacıseyit mahallesinde
150 numarada mukim İkiçe
sabah muallimi

A. Atılâ

DEFTERDARLIĞIN NAZARI DİKKATİNE

Unkapanında Atlatmasında Arabacılar tamirhanesinde hurda bir otomobil var. Çalıyıyor. Evvelki gün tahsil memurları akşam üzeri geldiler. Kazanç tekeresi istediler. Olmadığını söyleince (34) lira kazanç vergisi takdir ettiler ve derhal parayı istediler. Veremedim. Zaten otomobili işletmiyordum. Adam başına iki liradan dört tahsilalara sekiz lira verdiğim takdirde meseleyi kapatacağımı söylediler. Veremedim.

Bunun üzerine karakola götürdüler. Unkapanı nahiye müdürüne şikâyet ettim. Söz dinlemedim. Posta ile gelececekleri tehditle elimden (34) liralk bir senet aldılar. Kefalete rabtan tahliye ettiler. Borcum varsa malım var, gelip hacetsinler. Borç için böyle muamale yapılabilir mi?

Nigazi

MALÜLLERİN PARASI

Malüllerden bir kısmının hakkı hâlâ tevzi edilmedi. Halbuki iş bastırılmak üzere. Eğer bu zamanda haklarımız tevzi edilmezse ihtiyaçlarımızı temin edemeyeceğimize için çok sıkıntı çekeceğiz. Alâkadar makamın bu işle şu arada meşgul olması çok hayırlı ve isabetli olacaktır.

Beyoğlu: harp malülü

Bedri

Akdeniz Sahillerimizin İktisadî Bir Can Damarı Süngerciliktir. Ne Yapıp Yapıp Kurtarmalıyız..

Akdeniz sahillerinde bir sünger pazarı.. Altta: Bir Gangava ve bir dalgıç sudan çıkarken..

Akdeniz kıyılarımızda vaktile yerden biter gibi yükselen şehirler bu seri ve vâsi inkişaflarını sahil ahâlisinin süngerciliğine borçludurlar.

Dünyanın belli başlı üç sünger tarlasından birisi de Anadolu kıyılarıdır. Tiftiğin Ankaraya has olması kabildinden sünger de sahilimizimize hastr. Fakat halkımız bu işe büyük bir ehemmiyet vermiş değildir.

Lâkin üzümünün, incirinin ve başka mahsullerinin çok para etmediğini gören ahali üç sene evvel dikkatini denize çevirdi, sünger avcılığına atıldı.

Mühim Bir Servet

Birçok sünger avlayıcı şehirlerimiz arasında: Meselâ ufak "Bodrum" şehri bu sene yevmiye iki bin liralk sünger çıkarmaktadır. Süngercilerimizin yüzde doksanı İngiltereye, mütebakisi Almanya'ya gider.

Verilen rakam bu işte henüz bir başlangıç ifade eder, atı için ise geniş hazırlıklar yapılmaktadır.

Garip Bir Âbide

Lâkin iki şey ahâlinin bu sayıne halli olmaktadır: Birincisi zabıta saydiye nizamnamesidir. Mülgâ dünyu umumiyenin sultan Hamit devri başına ait bir doğrusu olan bu nizamname evvel emirde bugünkü vaziyete muvafık değildir, sonra pek muğlaktır.

Sünger zıpkınla, elbiseli ve elbisesiz dalgıçla, bir de gangava denilen ve denizin dibinde sürüklenirilen bir torbayla avlanır. Kıyılarında sünger bulunan hükümetler bu üç usulü üçüne de ellerindeki bütün vesaitle yardım ederler.

Halbuki bizde, süngerciliğin alâkadar bulunduğu makamların bu işte ihtisas sahibi olmaması dolayısıyla ve buna ilâveten nizamnamenin muğlâklığı hasebille süngercilerimiz muavenete değil müşküllâta uğruyorlar.

Bu hal, memleketin zararına olarak bu zengin san'atı, daha doğarken felce uğratmaktadır.

Çalışkan adamların aradıkları himaye değil, lâkin meşru sayılmalardır.

Bunun için de bu işin ait bulunduğu makamların: balık nedir, sünger nedir? öğrenmesi icapbe eder. Aynı zamanda Hamit devrinin bir abidesi gibi ortada kalan zabıta saydiye nizamnamesinin bugünkü ihtiyaçlara göre değiştirilmesi lazımdır. Çünkü sünger artık Akdeniz kıyılarımızın iktisadî belkemiği meselesidir.

Önümüzdeki sene sünger ihracatının milyonlarca liraya balığ olacağı muhakkaktır.

İkinci Hail

İkinci haile gelince: Kıyılarında sünger namına ne varsa, çıkarıp tüketmiş olan on iki

ada Rumları Ankaraya kadar kol salmışlar ve mütehasis ünvanının örtüsü altında, dalgıç makinelerini kıyılarımızı sokmuşlardır. Bunlarla bir mukavelename yapılmıştır. Mukavelenameye nazaran Türklerden usta dalgıç yetiştirecekler.

Bu Nasıl Mukavele?..

Halbuki bu adamlar aylarınanberi yüz binlerce liralk sün-

geri, yani mühim bir miktar millî serveti aşırımlarına mukabil bir tek Türk dalgıç yetiştirmemişlerdir. Binaenaleyh mukavelenin feshi lâzımdır. Lâkin bunlar el'an harıl harıl Türk servetini kaçırmakla meşguldür. Bu servet Türklerindir. Hükümetin de bu servetin bekçisi olması icap eder. Aksi hal bu havalinin halkını acı bir inkisara uğratabilir.

Öz Türk

İstanbulda Kaç Dispanser Var?

İstanbul beldyesinin İstanbulda 10 dispanseri vardır. Bunlardan dördü emrazı adıye, beşi emrazı zühreviyeye, biri de verem için açılmıştır.

Millî Sanayi Birliği Tekrar Toplanacak

Millî Sanayi birliği önümüzdeki pazar günü saat ikide tekrar toplanacaktır. Bu toplantıda mensucatçıların çorapçıların boya ve perdah noksanları konuşulacaktır. Bu nevi sanayiciler devlet tarafından boya ve perdah işini yapacak bir merkezî tesisatı vücuda getirilmesini istemektedirler.

Almanlar Tütünü İthalini Azaltıyorlar

Almanya hükümeti Tütün vergisini arttırmak üzeredir. Bunun sebebi Almanyada son zamanlarda tütün istihlâkının azalmasıdır. Tütün vergisinin artırılması Almanyaya yaptığımız senevi 2-3 milyon kilo tütün ihracatının azalmasını mucip olacaktır.

Yeni Fırkanın Tahtakale Ocağı

Tahtakale Serbes fırka ocağı dün merasimle açılmış ve halk çok alâka göstermiştir.

Kadın Ve
Kalp İşleri

Kadının Sadakati Meselesi

Bazı Kadınlar Niçin Sadık Olmazlar?

Bir kariim soruyor:

"Dört senedir evliyim. Karımı seviyorum. O da beni sever görünür. Kazancım yerindedir. Karımın her ihtiyacımı temin ediyorum. Yaşayışımız iyidir. Karımın yemesi, içmesi, giyinmesi emsali kadınlardankinden aşağı değildir. Buna rağmen sadakatinde emin değilim. Bunu kıskançlığımı atfetmeyiniz. Elimde iyi fena vesikalarım vardır. Uzun uzadıya düşündüm, tahlile çalıştım, karımı hiyanete sevkeden sebebi bulamadım. Bana bunu izah eder misiniz?.."

Cinsî ihlâk noktasından kadınları birkaç sınıfa ayırmak mümkündür. Her kadın cinsî ihtiyacının zebunudur. Fakat bu ihtiyaç bazı kadınlarda basit, bazı kadınlarda müfrittir. Sonra bazı kadınlar yalnız bir erkekle düşüp kalkmaktan zevk almazlar. Bazı erkekler gibi, kadınların da bazıları değişiklikten hoşlanırlar.

Fakat kocalarını aldatmaktan en ziyade zevk duyan kadınlar koketlerdir. Bunlar zaten tam manasile aile kadını olamazlar. Bütün endişeleri kendilerini mümkün olduğu kadar fazla erkeğe beyendirmektedir. Bu kadınlar mütemadiyen erkeklerin kendilerine iltifat ettiğinden bahsediler. Hatta bazan bunu tahayyül eder, ve bu hayali bir hakikat gibi anlatırlar.

İşte ortada hiçbir sebep olmadığı halde kocalarını aldatmaktan zevk alan kadınlar bunlardır. Çünkü bu kadınlar erkeklere karşı çok zavıftırlar. Ufak bir iltifatı bile reddedemezler.

Aile içinde tesadüf ettiklerimezler. ri akraba ve ahpapları baştan çıkarırlar. Eve teklifsizce giren erkekler bunların daima gizli aşıklarıdır.

Hanımteyze

TAKVİM

Gün 3130 - Teşrinievvel-930 Hızır 178	
Arabi	Rumi
7- Cem. elahar-1349	17- Teşrinievvel-1341
Vakit-Ezanî-Vasatı	Vakit-Ezanî-Vasatı
Güneş 1.18 6.28	Akşam 12.- 17.10
Öğle 6.48 11.58	Yatsı 1.32 18.3
İkinci 9.40 14.49	İmsak 11.38 4.48

Tefrika numarası: 10

PEYAMİ SAFA

SON POSTA'nın Edebî Romanı

FATİH - HARBİYE

Ve artık sinirli sözlerine devam edemedi; liseye giderken sabahları Şinasiyi bu yol üstünde beklediği günlerin heyecanını hatırladı. Ekseriya uğrayıp oturdukları tanıdık bir kırtasiyecî dükkânının önünden de geçiyordu. İçeriye baktı ve loş havası içinde bir çok hatıralar gizliyen bu dükkân onu en uzak maziye kadar çekti. Şinasinin onu çok mes'ut ettiğini itirafa mecbur oluyordu.

Fakat, birkaç adım ileride, kaldırım üstüne sandalyalarını çıkarmış bir kahvenin önünden geçerken Neriman gene biraz hararelendi:

— All! İşte bir tane daha.. Sokak ortasında oturuyor, kahve içiyorlar..

Daha güzel bir hayata karşı iştiyakını uyandıran bu kahvelere karşı kinini tekrar döktü.

Tramvay bekleme yerine kadar geldiler. Fahriye her zaman oradan ayrılırdı. Dur-

dular. Bir Fatih - Harbiye tramvayı yaklaşıyordu. Bu tramvay, Nerimanda bütün arzuları şiddetle uyandıran bir münebbih haline gelmişti. Onu görür görmez anî bir arzuya kapıldı:

— Haydi, dedi, istersen Beyoğluna kadar çıkalım.

Fahriye razı oldu. Hemen tramvaya atıldılar. Nerimanın kendi kendine pek te itiraf edemediği bir zaaf vardı: Macide rast gelmek ihtimali.

Bu ümit Nerimanın neşesini iade etti. Fakat tramvay biraz ilerledikten sonra, Neriman parmağıle Fahriyeye caddede bir şey gösterdi:

— Allah aşkına bak! Dedi,

yol üstünde mezarlık olur mu? Koskoca cadde... Ortasında mezarlık... Mezarlar arasında yaşıyoruz.

— 3 —

Galatasaraydan tünele doğru yürüdüler. Neriman Beyoğluna çıktığı vakit, halis Türk mahallelerinde oturanların çoğu gibi, kendini büyük bir seyahat yapmış sanırdı. Gene Fatih uzakta, çok uzakta kaldı. Tramvayla bir saat bile sürmiyen bu mesafe, Nerimana Efgan yolu kada uzun görünüyordu ve Kâbille Nevyork arasındaki farkların çeğuna İstanbulun iki semti arasında kolayca tesafüf edilir.

Bir İstanbul kızı olduğu için Nerimanın bu farklar

karşısındaki hayreti azalmıştı; fakat, bir zamandanberi kendisinde yeni bir hayatın ihtiyacı ve yeni bir medeniyetin şuuru uyanmaya başladığı için bu farkların her birine ayrı ayrı dikkat etmekten hoşlanıyordu.

Bir itriyat mağazasının cemekânı önünde durdular. Burada herşey, tek başına konuşmuş zarif bir küçük şişenin tatlı mavisini, kırmızı bir ipek püskül, siyah kadifelerin arasına gizlenmiş bir ampblun yumuşak ziyası, bir gümüşün parıltısı.. gözleri ayrı ayrı çekiyor ve zapt ediyordu; burada herşey, rahat ve mes'ut insanların kullanmayı adet ettikleri

esyadı; burası, aynı zamanda, bir insanın ne kadar mes'ut olabileceğini hissettiren imkânlarla doğru açılmış pencereydi. Neriman burada her duruşunda, bu pencereden onların saatini imrenerek seyrediyordu.

Bir gün Şinasiye bu itriyat mağazalarından birinin cemekânı önünde durmuşlardı. Nerimandaki arzuları sezen Şinasi demişti ki:

— Bu cemekânlar kim bilir kaç Türk kızını baştan çıkardı ve çıkaracak!

Neriman, buradan hemen her geçişinde bu sözü hatırlıyor ve gülümsüyordu.

(Arkası var)

"Son Posta", nin Tarihi Tefriki: 37

HAREM DEHLİZLERİNDE

HEKİMOĞLU ALİ PAŞA SORDU: OĞLUNLA GÜLFİDAN, MERCİMEĞİ FIRINA MI VERMİŞLERDİ?

Fitnat H., tamamen ciddi-
leşti, beni dikkatle süzüyor-
du. Birdenbire:

— Efendi baba! - dedi - kız-
nız yerindeyim, lakin görgüm
kuvvetlidir. Müsaade ederseniz
size bir öğüt vereyim: Seviniz,
vuslatı düşünmeyerek! Çünkü
temiz aşk, emelsiz aşk, hakiki
aşk bir şuledir, maşuku da
tenvir eder. Vuslat isteyen
aşk, sade bir iştihadır. Kar-
şısındaki alâkadar etmek için
birçok şartlara ihtiyaç gösterir.

Bilâhtiyar sordum:

— Ne gibi?

— Yaş uygunluğu, mevki
cazibesi, servet bolluğu ve
saire ve saire!

— Ya siz ihtiyarların da
sevilebileceğini söylemişiniz.

— İhtiyarların - hassas, nü-
kteşinas olmak şartile - sevile-
bileceklerini ve seveceklerini
yine söylerim. Şukadar ki bu
sevgiler, gönülden gönüle mü-
badele olunan temiz bir duy-
gudan ibaret olmalıdır. Ya-
tağa giden aşk yolu ihtiyar-
ların tayyedemeyeceği kadar
uzundur, dikenlidir.

— Sürü sürü genç odalık
taşıyan ihtiyarlar yok mu?

— Onlar gönül değil ten-
satin alan budalalardır. Ekseri-
ya başkalarının aşkına cilâ ve-
rirler, tenine tasarruf ettikleri
gençlerin yüreğini zorla yat
ellere veririrler.

Dayanamadım, itiraf ettim:

— Bana da Gülfidanın teni
lâzım, yüreği kendinin olsun.

Fitnat Hanım dudaklarını
büktü.

— Öyleyse - dedi - muska-
ları alınız, güle güle kullanınız.
Lâkin unutmayınız ki genç bir
kızın ruhuna tabiatın astığı
muska, bizim molla Haşmetin
karalamalarından çok kuvvet-
lidir.

İşte, devletli; bu sitemli
sözlerden sonra molla Haşme-
tin meşinlere koyup diktiği
muskaları aldım, evime dö-
ndüm. Daha sokakta ikon birini
boynuma astım. Eve girer
girmeye de ikincisini odamın
kibleye nazır cephesine yerleş-
tirdim. Şimdi üçüncüsünü Gül-
fidanın odası eşiğine koymak
kalmıştı.

Bunun için geceyi bekliyor-
dum. O gün dinlediğim sözler
beynimin içinde dolaşıp duru-
yordu. Mollanın muskalarından
âmide düşünüyordum, Fitnat
hanımın ağır sözlerinden ye'se
kaplıyordum, fakat yüreğim-
deki alev sönmüyordu, damar-
larımdaki fırtına dinmiyordu.
Gülfidanı çılgın bir iştiha ile
istiyordum.

Sabahtanberi onu görmedi-
ğim için ayrıca üzülüyordum.
Yemeği, kendi odamda yedim.
Gülfidanın da oğlumla bera-
ber yemek yediğini hizmetçi-
den öğrendim. Hayatımda ilk
defa olarak genç olmadığuma
hayıflanıyordum.

Oğlumun yanında olsaydım
şüphe yok ki Gülfidan tarafın-
dan reddolunmıyacaktım, [deli-
likde itham edilmeyecektim,
muska almak için şuna buna
yüz suyu dökmeyecektim, Fit-
nat Hanımın dilile yaralanmı-
yacaktım. Bu acıklı düşünce-

ler arasında gene ilk defa
olarak oğlum kuskanyordum.
Onun güler, eğlenerek Gül-
fidanla baş başa yemek yemesi
beni haset buhranlarına düşü-
rüyordu.

Oğlum; ömrümün yegâne
mahsulü isminin ve malımın
tek mirasçısı, ocağımın biricik
kandili, o dakikada gözümde
başka türlü görünüyordu. San-
ki bütün şefkatim, bütün
muhabbetim silinmişti. O, ben-

den bir parça değilmiş te
yabancı bir mahlûk imiş gibi
sinirime dokunuyordu. Az kal-
sın, sofradan kalkacak, onların
yanına gidecek, kızı - saçların-
dan tutup - odasına kapıyacak
oğlum da evden kovacaktım.
Fakat Gülfidanla onun bir
kardaş gibi büyüdüklerini,
birbirini o gözle görüp o hisle
sevdiğini düşünerek hidde-
time galebe ediyordum.

[Arkası var]

Günün Tarihi

Haricî Siyasetimizde Fırka Farkı Yoktur...

İktidar mevkiinde bulunan ka-
binenin rengi ne olursa olsun
haricî siyasetimizde hiçbir fark
olmadığı, olmaması icap ettiği,
iki devlet reisinin hükümet mer-
kezimizi ziyaretleri esnasında da-
ha iyi anlaşılmiş oldu. İki gün
evel Serbes fırka lideri Fethi B.
Mösyö Venizelos ile konuşuyordu.
Yunan başvekili:

— Zati âllerinin ve fırkanızın
Türk-Yunan itilâfnamesinin esa-
sına taraftar bulunduğunuz
ümit ederim, demişti. Fethi bey
bu suale şu cevabı verdi:

— Hükümetin sulha müteveccih
olan her teşebbüsüne taraftarım.
Bu gibi sulha matuf meselerde
muahalefet ve fırkacılık mevzuu
bahis değildir.

Fethi bey bu düşüncesini bilâ-
hare gazetecilere söylediği şu
sözleri ile daha ziyade izah etmiş
oldu:

— M. Venizelos'un Ankaraya
gelerek Türk-Yunan siyasetinin
samimi bir dostluk safhasına gir-
mesini gösteren Ankara ziyareti
bütün memleket için şayanı
memnuniyettir.

Adalar denizinde ve Trakya'da
komşu iki devletin yekdiğerine
emin olarak dahilî işlerle meşgul
olabilmeleri fırka farkı olmaksızın
herkes için bir muvaffakiyet
sayılabilir. "

Yunan Başvekili

Dün Ve Bugün Takip
Ettiği Siyaset Hakkında
İzahat Veriyor

Yunan Başvekili Ankarada Türk
gazetecileri ile konuşurken maziye
hatırladı. Bizimle dün düşman, bu-
gün dost olarak karşılaşıyordu,
kendî aendisine bir sual sordu:

— Bana, dün neye öyle yaptın,
bugün neden böyle yapıyorsun?
diyebilir misiniz dedi ve:

— Bu sualın cevabını hadisele-
rin tahavvülünde araştırmalıdır. "
Cümlesini ilâve etti. Yunan baş-
vekili tarihten heyecanlı vak'alar-
la dolu bir yaprak açmıştı. An-
latmaya başladı.

İlk Muharebe

1898 senesindenberi Türkiyenin
(Girit) adası üzerinde lafzî bir hâ-
kimiyetten başka hiç bir alâkası
kalmamıştı. Buna rağmen Türkiye,
adanın hiç bir zaman Yunanista-
na iltihak etmemesini istiyordu.
1910 senesindeydik. abâliye
müracaat ettik. Anlaşmak iste-
dim. Cevap alamadık. Halbuki
Giritliler meb'us intihap etmişler,
Yunan parlamentosuna gönder-
mişlerdi. ben bu meb'usları kabul
etmiyordum, mutavassıt bir tarzı tes-
viye bulmak istiyordum, fakat
babâli aldurmıyordu. O sırada
Sırbistan ile bulgaristan Tür'le ve

aleyhinde ittifak etmişlerdi. Yun-
nanistanı da aralarına almak isti-
yorlardı. Kabul ettim. İlk harp
böyle çıktı.

İkinci Muharebe

"Balkan muharebesi esnasında Ada-
ları işgal etmiştik. Bu Adaların mukad-
deratını Londrada süfera konferansı ta-
yin edecekti. Müzakereye başlandı ve beş
tanesinin Yunanistanda kalmasına karar
verdi. Türkiye bu kararı kabul etmedi.
Muharebe hazırlandı, İngiltereye iki
zihli ismarladı. Bu gençler gelince mü-
cadeleye atılacaktı. Adalardan iki kenar-
ında oturan rumları telcife hazırlanı-
yordu. Sait Halim paşa ile benim müş-
terek dostumuz olan M. (Dilon) u tavas-
suta memur ettim. Sadrazam ile konuş-
mak istiyordum. Brükselde buluşacaktık.
Yola çıktım. Giderken Münih'te Avus-
turyanın Sırbistana ultimatom verdiğini
iğittim. Büyük muharebe çıkmak üzere
idi. Mülakat geri kaldı.

Vaziyetimiz Nazikti...

Sizin gurup galip gelirse Türki-
ye adaları, Bulgaristan da Make-
donyayı alacaktı. Harbe girmemiz
lâzımdı. Fakat kırıl razı olmadı;
çekildim. Fakat kırılma ihtimali-
nin önüne geçmeyi teahhüt etmesi
için Alman hükûmdarına müraca-
at etmesini tavsiye ettim. Alman
hükûmdarından cevap çıkmadı.
Tekrar iktidar mevkiine geldiğim
zaman Bulgaristan Sırbistana hü-
cum etmiş bulunuyordu.

Sırbistan ile mevcut muahede-
miz mucibine muharebeye atıldık.

Memleketimizin menafii bu-
nu icap ettiriyordu. Neticede
kaybettim. O başka.. Bunun
münakaşasına girişmeyeceğim.
Bittabi sebep ve amilleri var.
harpten kaçmak için her çar-
eye baş vurdum.

Adalar işini halletmeye çal-
ıştım. Hatta ahali mübadelesi
esasına yanaşım. 1914 de
Brükselde giderken bunu bir
prensip olarak kabul etmiş-
tim. Bu izahatım size gösterir
ki bugün takip ettiğim siyaset,
dün takip ettiğim siyasetle
tezat teşkil etmez. Her iki
siyaset memleketimin menafii
temin gayesine matuftur. Bu
da benim sadece vazifemdir.

Yunan Başvekili bu sırada
ayağa kalktı. Heyecanlı bir
sesle ilâve etti:

Türk Düşmanı Değilim

— Bana Türk düşmanı di-
yenler var. Ben Türk düşmanı
değilim, Türk düşmanı olma-
dım. Memleketinizde epey Girit-
li vardır. Onlara sorunuz.
Giritte çalışırken Türk elemanına
karşı nasıl bir hareket takip
ettiğini söylesinler. "

Son Posta'nın Bilmecesi

Halledilen Bilmecemiz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 Ç i M E N N L O K U M
2 i M A O D A A D İ
3 M A V i E i S i M
4 E i Y i S A A
5 N O i H A F E a R
6 D E A M A E L
7 L A i F A D E i S
8 O i S E E B E A
9 K A S A E E M i N
10 U D i a L i i L E
11 M i M A R S A N E M

Yeni Bilmecemiz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Soldan Sağa, Yukardan Aşağı:

- 1 — Bir İran şehri(5) tam (5)
- 2 — Hikâye sigası (3) deniz ortasındaki toprak (3) törpü (3)
- 3 — Ri (2) nakliye vasıtası (5) ölçü (2)
- 4 — Dolâr memleketi (7)
- 5 — Bir kasabamız (4) herkes (4)
- 6 — Bir ekin (4) turpan (4)
- 7 — Tabeden (4) sayı (4)
- 8 — Kudurmuş bir halde..(7)
- 9 — Koyun sesi (2) hazır (5) yama (2)
- 10 — Unvan (3) manasız bir söz (3) renk (3)
- 11 — Maksat (5) kudret (5)

2 teşrinisani pazar akşamı
Majik sinemasında
BILLIE DOVE
ve ROD LA ROQUE

En son ibdaları
BEKÂRET KONCASI
sesli ve şarkılı filimlerinde

GLORYA

Sineması
Pek yakında
(PAUL WHITEMAN) ve muazzam
orkestrasının iştirakinde vücutta gelen

CAZBANT KIRALI
isimli san'at harikasını arz
ve takdim edecektir. Bugüne
kadar gördüğümüz en mu-
azzam eserlerden daha muh-
teşem, daha zengin, daha
sevimli ve eğlenceli olan bu
san'at harikası, sesli, şarkılı,
Fransızca sözlü, Türkçe izah-
atlı ve baştan başa renklidir.
Bu hakiki şaheserin muvaf-
akiyetini yalnız artistlerine
değil, aynı zamanda mizanse-
nin azamet ve ihtişamına,
emsali görülmemiş renk-
lerine, orijinal ve canlı dans,
şarkı, varyete ve korolarına
medyundur. Güzide yıldızlar.
Danslar... Dilber kızlar... Şar-
kılar ve dünyanın en büyük
cazbandı. Bu filmin bütün
melodileri münhasıran Co-
lumbia plâklarında kayıt ve
imlâ edilmiştir.

Sinemalar

Dün akşamdanberi herkesin ağızından

OPERA SINEMASINDA
Gösterilmekte olan FOX mamulâtından nefis ve lâtif
MANUELA

Filmindeki VAKEROS Şarkılarile
"GÖZLERİMİN İÇİNDE,"
Nakarati doluyor..

Yazılar filmin üzerinde olup, Amerika stüdyolarında
yapılmış ve muzikalıdır

ivan PETROVITCH'in

Tamamen Fransızca sözlü yegâne filmi olan

PARİS KIRALI

SUZANNE BIANCHETTI, MARY GLORY, GABRIEL GABRIO
ile beraber temsil ediyor

TANGOLAR, baş döndürücü havalara
nefis melodiler filmi:

BİR TANGO

LÜTFEN

Pek yakında MELEK SINEMASINDA

DÜZTABAN ve BASTIBACAK

Dün akşam ALKAZAR SINEMASINDA

Gösterilen bu iki komedin en son ve en gülmeye
DÜZTABAN ve BASTIBACAK FALCI

Görülmemiş komedilerinde pek büyük muvaffakiyet kazanmıştır

Bu Akşam Asrı Sinemada

GEORGE O'BRIEN ve VIRGINA VALLI

Tarafından temsil edilir

TİTANİK

Filminde korkunç, müessir ve cana dokunup sahneler
ve bu müthiş ve muazzam geminin denizin nihayetsiz uçurumuna
doğru gidisini göreceğ ve son derece müteheyyiz olacaksınız.
VARYETEDİ: ASSO ve YANA Duo Oriental'in
Çingene raks ve şarkıları.

FOX filmi

Sahnedeki katletmekle müttehem LIL DAGOVER
Kendini şecaatle müdafaa eden İVAN PETROVITCH

UNUTMAYAN KADIN

Fransızca sözlü pek mükemmel ve hissi filimlerinde

Pek yakında OPERA sinemasında

GABY MORLAY ve CAMILLE BERT

bu hafta MELEK SINEMASINDA

En büyük Fransızca sözlü

MÜTTEHEM... KALKINIZ!

Muazzam ve pek müessir filimlerinde seyircileri müteheyyiz etmek
tedirler. İlaveten: FOX JURNAL dünya havadisleri Mösyö VEN-
ZELOS nutkunu söylerken. Bu akşamdan itibaren M.VENIZELOS'un
Ankaraya müvasalatı ve istikbal merasimi intibacı gösterilecektir.

Hepiniz bu hafta

ELHAMRA SINEMASINA

gidip dilber ve sehhar ANNY ONDRA yı şayanı hayret ibda

CAZZ KIZI

(DIE VON RUMMELPLATZ)

Almanca sözlü ve muhtelif varyete numaralarını muhteşim
muhteşem filminde görünüz.

İlaveten: FOX FURNAL sözlü dünya havadisleri: Mösyö
Venizelos nutkunu söylerken. Bu akşamdan itibaren Mösyö
Venizelosun Ankaraya muvasaleti ve istikbal merasimi intibacı

Teşekkür

İrtihali darübeka eden ve
Beyazıtta Bakırcılarda kâin
hanesinden kaldırılarak Eyüp
Sultan civarındaki makberi
mahsusunda rahmeti rahmana
tevdî edilen pederimiz Sam-
sunlu Alemdar Zade Hafız A-
ziz beyin cenazesinde hazır
olan ve elemelerimize iştirak
ile gerek bizzat ve gerek te-
lefonla beyazıt ziyette bulu-

nan zevatı kirama ayrı ayrı
arzu teşekküre teessürümün
mani olduğundan bu vecibeyi
ifaya muhterem ceridelerimiz
tavassut eyleriz efendim.
Alemdar zade ailesi ve
evlâtları namma biraderi
Haspi

Birbirini Yaraladılar

Beyoğlunda oturan Yovan
ile seyyar satıcı Bohor kavga
ederek birbirini yaralamıştır.

HÜR ADAM

Yakında - Yevmi Siyasi Gazete
Çıkarıcı: Eshak İzmit meb'usu Fuat

Romatizma

kat'i ve seri
tedavisi için

Spirosal

sürmek lazımdır. Zahmetli işleri takip eden adale sertlik ve gerginlikleri ile, ayaklarda vakitsiz zuhür eden yorgunluklarda dahi Spirosal aynı güzel neticeyi temin eder. Spirosal tedavisi hem kolay, hem lâtiftir, Çamaşlırları kirletmez. Musirren Spirosal talep ediniz. Her ambalaj, meşhuru âlem olan Bayer salibini ihtiva eder.

İstanbul baytar müdüriyetinden:

İktisat vekâleti namına satın alınacak seksen beş ilâ yüz adet Jeter Şerer fabrikası mamulâtından bordizo aletleri 5 teşrinisani 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte Defterdarlıkta komisyonu mahsusu dairesinde aleni münakasası icra edileceğinden talip olanların münakasa şartlarını anlamak üzere müdüriyete müracaatları ilân olunur.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul manifatura ve tuhafiyeciler ve müstadimini cemiyetinin 24-10-930 tarihinde yapılması mukarrer olan idare heyeti intihabı 31-10-930 cuma gününe tehir edilmiştir. O gün kongre halinde toplanılarak saat 10 dan 12 ye kadar hem idare heyeti intihabı hem de cemiyetin muamelâtı hakkında mesleki hasbihalde bulunacağı âlâkadarana ilân olunur.

DEVLET DEMİRYOLLARI İLÂNATI

Fevzi paşa - Malatya hattı güzergâhında Ozan istasyonundan itibaren Hamzalar, Tahtaköprü, Kadılı ve Viranşehir istasyonları 1 teşrinisani 930 tarihinden itibaren yolcu ve eşya münakalâtına açılacaktır.

Fevzi paşadan Viranşehir haftada 3 defa Pazar, Salı, Cuma günleri ve Viranşehirden Fevzi paşaya Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri birer muhtelit katar seyrüsefer edecektir.

Viranşehirden Çarşamba günü hareket eden katar Haydarpaşada Toros sürat katarile, pazartesi günü hareket eden katar Adana - Nusaybin hattı yolcu katarile ve cumartesi günü hareket eden katar da keza Fevzi paşada hattı-

mezkûrun yevmi muhtelit katarile buluşacaklardır.

Fevzi paşadan Viranşehir cuma günü hareket eden katar Fevzi paşada Toros sürat katarile, pazar günü hareket eden katar Adana - Nusaybin hattı yolcu katarile ve salı günü hareket eden katar da keza Fevzi paşada hattı mezkûrun yevmi muhtelit katarile buluşacaklardır.

Fevzi paşa ve Viranşehirden hareket ve muvasalat saatleri berveçhi atidir.

Fevzi paşa Hareket: 6 —
Viranşehir Muvasalet: 16 27
Viranşehir Hareket: 10 46
Fevzi paşa Muvasalet: 21 —

Daha fazla malûmat almak için istasyonlarımıza müracaat edilmesi ilân olunur.

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı umum müdürlüğünden:

1,500,000 adet boş şişe

Kapalı zarf usulile 8 teşrinisani 930 tarihinde bilmünakasa alınacaktır. Taliplerin şartnameyi almak üzere Ticaret şubesine müracaatları.

Dr. Horhoroni
Beyoğlu Mektep sokak No. 35,
muayene sabahdan akşama kadar

KABIZLIK HAZIMSIZLIK

Kolay bir hazim, rahat bir uyku temin eder. Bahçekapı'da Hasan ve Zaman Bahçekapı İş bankası arkasında Mazon Botton ecza deposu. Büyük şişesi 120 kuruş.

İttihatçılar

ve
Zabıta Hikâyemiz
Bugün dercedemedik. Karierimizden özür dileriz.

VAPURLAR

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata köprü başında Beyoğlu 2362.
Şube acentesi: Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında Tel. ist. 2740

İskenderiye sür'at postası

(İzmir) vapuru 31 Teşrinievvel Cuma 10 da Galata rihimından kalkarak cumartesi sabahı İzmir'e varır ve İzmir'den saat 12de kalkarak pazartesi saat 10 da İskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmir'e uğruyarak İstanbul'a 12 de gelecektir.

İSKENDERİYEDEN aktarma PORTSAİT için de eşya kabul olunur.

Bozcaada Postası

(Gelibolu) vapuru 1 Teşrinisani Cumartesi 17 de İdare rihimından kalkarak Gelibolu, Lapseki, Çanakkale, İmroz, Bozcaada'ya gidecek ve dönüşte Çanakkale, Lapseki, Geliboluya uğruyarak gelecektir.

Mudanya Postası

İdare rihimından saat 9,30 da kalkarak cuma, çarşamba Mudanya'ya, pazar günleri Mudanya'ya uğruyarak Gemliğe gider ve gelirler.

Köprüden Yalovaya akşam 18 de ve Yalovadan sabah 6,35 te kalkan postalar 1 teşrinisani den itibaren yapılmıyacaktır. Saat 18 postası Büyükdaya kadar gidecek, sabah postası da Büyükdadan 8 de kalkarak gelecektir.

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI KARADENİZ MUNTAZAM ve LÜKS POSTASI Dumlu Pınar

Vapuru Pazar günü 2 T. sani akşamı Sirkeci rihimından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon is. 2134

Tokatlı

Kış mevsimini meşhur

-Popoff-

Salon orkestrasile açıyor. Hergün 18 den 1 e kadar Akşam Taamı Ve Te KONSER

Tabldot: 90 kuruş

ASRÎ ÇİFTÇİLİK

Bir çiftlikte makine ekseri çiftçiler için elzem bir ihtiyaçtır.

Makine vasıtasile çiftçilik yapmak ve toprağı fennî surette idare etmek ilk zamanlar için her ne kadar masraflı olursa da bu asulü ziraatin her halde pek çok kâr getireceği ve mahsulün çoğalması, eyileşmesi gibi mucibi istifade neticeler temin edeceği tecrübe ile sabit olmuş bir keyfiyettir.

Bir çiftçi kendi arazisinin mühendisi olmalı ve işlerini daima makineler vasıtasile görmeğe gayret etmelidir. Çünkü makinenin ziraatte fevkalâde bir ehemmiyeti vardır.

Traktörle ve bilhassa FORDSON traktörü ile ziraat yapmak çiftçiliğin en muvaffakiyetli ve en şayanı istifade tarzıdır.

FORDSON traktörü alâti ziraiyenin o kadar sadeleştirilmiş bir numunesidir ki onu kullanmağı ve matlup veçhile idare etmeği öğrenmek ancak bir kaç saatlik bir meseledir. Bundan başka FORDSON traktörü her hangi bir tamire mühtaç bir hale maruz kalırsa, bu tamirati derhal ve kemali emniyetle yapabilecek Türkiyede bir çok FORD ve FORDSON makinistleri bulunduğunu Ford kumpanyası Türk çiftçilerine arz eder.

Türkiyede bu şekilde teşkilât itibarile yegâne olan Ford kumpanyası aynı zamanda İstanbul'da Tophane depolarındaki külliyetli miktarda FORDSON yedek parçalarını bütün çiftçilerin ve Türkiyede ziraatle meşgul olanların ziraat vaziyetinde bulunmak ve bu suretle usulü ziraati asrîleştirmek arzusunda bulunan komisyonların nazarı teftişine amade bulunduğunu arz eder.

FORDSON traktörü ve Türkiyede FORDSON traktörü servisi hakkında malûmat almak için derhal bize yazınız.

Lincoln

Fordson

Ford Motor Company Exports Inc.
FORD FREEPORT ISTANBUL

Beyoğlunda İstiklal caddesinde Tokatlıyan karşısında 223 numarada

LUVR MAĞAZALARINDAN

tefişat levazımı satın almak hususunda bulacağınız faideleri hiçbir yerde bulamazsınız.

En alâ cins mallar,

en son stil desenler

Kupunlarda
0/30

Kumaşlarda
0/20

Hahılarda
0/10

rekabet kabul etmez fiatler,
Muşambalarda
0/5

Tütün inhisarı idaresi umumî müdürlüğünden

5000 Yarda beyaz yağlı kaneviçe

7000 Kilo beyaz guşe kâğıdı.

Bunları vermeye talip olanların yüzde 7 buçuk teminat akçesile beraber yağlı kaneviçeler için (10 teşrinisani 930) pazartesi ve beyaz guşe kâğıtları için de (12 teşrinisani 930) Çarşamba günü Galatada Tütün inhisarında mübayaat komisyonuna müracaat etmeleri.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞI İLÂNATI

Kirahk odalı dükkân: No. 2 Topane Bağaskesen senelik kirası 250 lira kiralamak, açık arttırma 27 teşrinisani 930 persembeye 15. Defterdarlıkta (M.410)

MAZON MEYVA TOZU

almak pek nafidir. Meyvaların ekseri havassı nafi sını camidir. Unu. deposu.

Galatada Kara-
köyde Börekçi
fırını ittisalinde
Büyük mahallebacinin üstünde

EKSELSIOR

BÜYÜK
ELBİSE
FABRİKASI

Birinci sınıf kumaşlardan mamul ve kusursuz biçimde gayet şık elbiseleri her yerden ucuz satan yegâne müessesedir.

Erkeklerle mahsus gayet mütehap PARDESÜLER, PALTOLAR, KOSTÜMLER VE MUŞAMBALARIN mütehap çeşitleri VE hanımlara mahsus mantolarla ipekli muşambalar..

ERKEKLER İÇİN

Muşambalar İngiliz	9 1/2	Liradan itibaren
Muşambalar Çevrilebilir	14 1/2	"
Muşambalar Astarlı	19 1/2	"
Pardesüleri Gabardin müflon ile	25 1/2	"
Pardesüleri	29 1/2	"
Meşhur Mandelberg marka Empermeabilize gabardin		
Pardesüleri Meşhur Mandelberg marka müflon ile	37 1/2	"
Pardesüleri İngiliz biçimi kumaştan	22 1/2	"
TRENÇKOTLAR	17 1/2	"
Paltolar yünlü	13 1/2	"
Kostümler İngiliz biçimi	14 1/2	"
Kostümler Lâci vert ve siyah	18 1/2	"

HANIMLAR İÇİN

Muşambalar Deri taklidi muhtelif renklerde	13 1/2	Liradan itibaren
Muşambalar Çevrilebilir	14 1/2	"
Trençkotlar Muhtelif renklerde	17 1/2	"
Muşambalar Po dö peş	14 1/2	"
Muşambalar İpekli	18 1/2	"

ÇOCUKLAR İÇİN

Muşambalar Kauçuktan	4 1/2	Liradan itibaren
Muşambalar Bivertin	7 1/2	"
TRENÇKOTLAR	9 1/2	"
Paltolar Yünlü	9 1/2	"

Tediyatta Büyük Teshilât — Toptan Fiatına Perakende Satış

— Yahu başıma gelene bak, bir ayda lâstiklerim parça parça oldu, giyilecek hali kalmadı.

— Niçin RUS lâstiği almadım?

— Siz nereden aldınız ve asıl mütaahhidi kimdir?

Yeni postane karşısında No. 30-32 ve Fatih tramvay durağında No. 28

Mustafa Murteza müessesatı Türkiye ANONİM LÂSTİK ŞİRKETİ

Yalnız RUS Lâstiklerinin satışı taahhüt etmiştir. Başka lâstik satmaz, icabında muhayyer dahi veriyor. ANADOLU ve İSTANBUL'daki tekmil müşterileri tercihen RUS lâstiği alıyor.

Bak ben geçen sene aldım bu sene de giyiyorum, istediğin yerden al fakat şu iki markadan başka RUS lâstiği olmadığını bil, markasına dikkat et.

— Şu halde RUS lâstiği alırsam iktisada riayet etmiş olacağımı anladım, çok teşekkür ederim.

Şeker hastalarına müjde
Yerli mamulâtı halis ve

TAZE HASAN GLUTEN EKMEĞİ

25 Kuruş
HASAN ECZA
DEPOSUNDA

Avrupanın terkibi meşhur Gluten ekmekleri yerine gayet nefis ve bilhassa hergün taze olarak istihzar edilen ve tazeliğini on gün muhafaza eden Hasan Gluten ekmekleri büyük rağbet görmektedir. Birkaç sene bozulmadan dayanacak ve cevherini muhafaza edecek GLUTEN ekmekleri ve gevrekleri kutu paketler içerisinde 50 kuruştur. Toptancılara tenzilât.

Tütün İnhisarı umumî
müdürlüğünden:

1300 metre mik'abı kereste.
Kapalı zarfla ve mevcut şartnamesi mucibince bin üç yüz metre mik'abı kereste alınacaktır. Talip olanların yüzde 7,5 hesabına teminat mektuplarını hamilen (5 Teşrinievvel 1930) çarşamba günü Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları.

Etibba Odası riyasetinden:

Müderis Dr. Tevfik Salim Paşa tarafından 31 T. evvel 1930 cuma günü saat 15,30 da Türkocağında Etibba odaları teşkilâtı hakkında konferans verileceğinden azayı kiramın teşrifleri rica olunur.

Etibba muhadenet cemiyetinden:

Önümüzdeki cuma günü saat 10,5 ta aylık içtimar umumî aktedileceğinden azayı kiramın Türk ocağını teşrifleri rica olunur.

Mes'ul Müdür: Halit Bahri